

Dr. habil. KABÁN ANNAMÁRIA
pályaképe

1953-ban született, Kolozsváron. 1977-ben szerzett magyar nyelv- és irodalom, francia nyelv- és irodalom szakos középiskolai tanári oklevelet, amelyet az ELTE honosított.

Kandidátusi értekezését 1988-ban védte meg *A magyar tudományos stílus a kezdetektől a felvilágosodás koráig* címmel. A dolgozat könyv formájában is megjelent 1993-ban, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének kiadásában, a *Studia et Dissertationes* sorozatban. Kandidátusi fokozatát a TMB 1994-ben honosította.

Általános- és középiskolai tanári működése után 1987-től a kolozsvári Nyelvtudományi és Irodalomtörténeti Intézet kutatója, majd főkutatója. 1993-tól a Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének adjunktusa, majd 1994-től docense, 1993-tól 1997-ig tanszékvezető-helyettese, a tanszéki TDK irányítója, 2010-től a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet levelező tagozatának irányítója. Leíró nyelvészeti, nyelvelméleti tárgyakat és szövegtant tanított. Egyidejűleg 1994-től három éven át a Károli Gáspár Református Egyetemen, 1995-ben egy félévet az egri Eszterházy Károly Főiskolán is tanított.

Publikációi 1978-tól jelennek meg szakfolyóiratokban, kötetekben, illetőleg önálló könyvek formájában. A folyóiratok közül elsősorban a Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, a Magyar Nyelv, a Magyar Nyelvőr, a Nyelvtudományi Közlemények, a Modern Filológiai Közlemények, az Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények, a Nagyvilág, a Forrás, a Magyar Napló, a Helikon, a Korunk, a Tiszatáj hasábjain jelentek meg írásai.

Tagja több tudományos társaságnak: 1982-től a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaságnak, 1990-től az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, ahol választmányi tag 1994-ig, 1991-től a Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társaságának, 1993-tól a European Association for Lexicography-nak, 1994-től a Magyar Tudományos Akadémia köztisztületének és a Magyar Nyelvtudományi Társaságnak, 1996-tól a Miskolci Akadémiai Bizottságnak.

Kutatásai 1980-tól a szövegek szemiotikai megközelítésére irányultak. Több tanulmánya is megjelent a témakörből a Magyar Nyelvőr, a Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények hasábjain, a Szemiotikai Szövegtan több kötetében.

A Nemzetközi Hungarológiai Központ *Magyar nyelvi lexikai minimumszótárának* elkészítésében mint a szótár egyik lektora vett részt (1992).

1994-től tagja az ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszéke mellett működő Stíluskutató Csoportnak. Kutatásaik eredményeképpen több kötetet publikáltak, illetőleg egy füzetsorozatot, amelyet a Nemzeti Tankönyvkiadó adott ki. Ő maga is több tanulmány és két füzet szerzője.

A Kolozsvári Egyetem és az Erdélyi Múzeum-Egyesület *Erdélyi magyar szótörténeti tár* kutatócsoportjának tagja, a VIII. (1996) és IX. (1997) kötet szerkesztő-munkatársa.

1996-ban az MTA Nyelvtudományi Intézetében folyó hároméves, OTKA keretben működő, *A mai magyar nyelv szövegtípusai* című kutatóprogramba kapcsolódott be.

1997-ben a Párizsban székelő LADL meghívására lexikográfiai munkálatokkal ismerkedett, illetőleg kongresszuson vett részt előadással.

1998-tól az aktuális tagolás szövegszervező szerepe témakörben nyert OTKA kutatási pályázatot. Kutatási eredményeit több tanulmányban foglalta össze, amelyek a Magyar Nyelv, a Magyar Nyelvjárások című szakfolyóiratban, periodikában, illetőleg több tanulmánykötetben jelentek meg. Önálló könyve is napvilágot látott a témában *Szövegek színváltása. Szórend és értékszerkezet* címmel, a miskolci Bíbor Kiadónál, 2005-ben. A témáról nemzetközi tudományos konferenciát szervezett a Miskolci Egyetemen, amelyen különböző egyetemekről – Budapestről, Pécsről, Szegedről, Debrecenből, Kolozsvárról, az olaszországi Maceratából – vettek részt előadók, illetve küldték el előadásukat. A konferencia

anyagát *Funkcionális mondatperspektíva és szövegszerkesztési stratégia* címen szerkesztette kötetbe, amely a Miskolci Egyetemi Kiadó gondozásában hagyta el a sajtót 2001-ben.

1999-ben a Lexikológiai és lexikográfiai kutatások az EU-célokat szolgáló kommunikációs feltételek kimunkálása érdekében című OM FKFP 0045/1999 pályázat nyertese. A kutatások eredményeképpen háromnyelvű szótárt írt és publikált.

2001-től foglalkozik verselemzéssel. Számos tanulmánya jelent meg a legkülönbözőbb folyóiratokban és gyűjteményes kötetekben.

2006-ban jelent meg *Lét és nyelv (Tanulmányok a nyelvtudomány és nyelvhasználat történetéből)*, 2009-ben *A szövegvizsgálat útjain* című könyve. Mózes Hubával jelentetett meg öt közös kötetet: 2007-ben *Vers és lélek (Dsida Jenő és költészete)*, 2009-ben *Textus és intertextus (Szövegvilágok a Dsida Jenő-i szövegvilágban)*, 2011-ben *Ó, múzsa, tedd, mi istened parancsa (Dsida-versek és -fordítások szövegépítése)*, 2014-ben *Reflexió és önreflexió Dsida Jenő költészetében (Esszék, szövegtani megközelítések)*, 2018-ban *Tárt kapukhoz fényösvény viszen (Dsida Jenő költészete és műfordításai)* címmel.

2002-től a Stíluskutató Csoport keretében a magyar szakirodalomban sokáig nélkülözött *Retorikai-stiliztikai alakzatok lexikonának* a megírásába kapcsolódott be. A lexikon, amelynek kézírata 2007 decemberére készült el, 2008-ban jelent meg.

Akadémiai doktori védésen működött közre mint bíráló és a bírálóbizottság titkára, emellett több PhD védésen volt bizottsági tag és opponens: az ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszékén, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékén, a Pécsi Tudományegyetem Nyelvészeti Tanszékén.

Számos hazai és külföldi tudományos kongresszuson és konferencián szerepelt rendszeresen magyar, francia és angol nyelvű előadással. A fontosabbak ezek közül: Szeged: Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Párizs: Nemzetközi Nyelvészeti Kongresszus, Amszterdam: EURALEX Nemzetközi Kongresszus, Maastricht: Translation and Meaning Konferencia (három alkalommal), Göteborg: EURALEX Nemzetközi Kongresszus, Jyväskylä: Nemzetközi Finnugor Kongresszus, Kolozsvár: Brassai-konferencia, Budapest: a stíluskutató csoport konferenciái, Róma, Nápoly: Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus.

2013-tól az MTA Miskolci Területi Bizottsága székházában Dr. Mózes Hubával közösen szervezett évente tudományos konferenciát. 2015-től a konferencia-előadásokat, szintén Mózes Hubával, kötetbe is szerkesztette, eddig négy konferenciakötet látott napvilágot.

Többször is tartott előadást a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékén, valamint az Erdélyi Múzeum-Egyesület keretében. Előadást tartott továbbá az udinei, a bécsi, az uppsalai, a nápolyi, a helsinki és a krakkói egyetemen.

Több ismeretterjesztő, tudománypopularizáló előadást tartott Miskolcon a városi és megyei könyvtárban, az Észak-magyarországi Irodalmi Kör, a Lévy József Közművelődési Egyesület, a Gömörország Irodalmi Egyesület rendezvényein, valamint Kolozsváron az Erdélyi Közművelődési Egyesület rendezvényein.

A Miskolci Egyetemen számos szakdolgozat konzulense és TDK dolgozat irányítója.

2005-ben a Debreceni Egyetemen habilitált, és elnyerte a „Dr. habil” címet.

Publikációi: 6 önálló könyv, 5 társszerzős könyv, 2 tankönyv, 2 kisebb önálló szerzői kötet, 1 szerkesztett kötet, 8 társszerkesztett kötet, valamint számos tanulmány; két nagyszótár szerkesztő-munkatársa. 2013-tól a Dsida Akadémia ügyvezető elnöke.

Emléke örökké él tanítványai, kollégái szívében!

Miskolc, 2019. július 2.